

Saksbehandler: Gia Thanh Tran

Kommunedirektør/rådmann: Øystein Hagerup

Saksnr.	Utvalg	Møtedato
014/23	Eldrerådet	02.05.2023
016/23	Råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne	02.05.2023
015/23	Hovedutvalg helse og omsorg	03.05.2023
049/23	Formannskapet	08.05.2023
046/23	Kommunestyret	22.05.2023

Helhetlig plan for Helse- og omsorg

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

1. Kommunestyret vedtar den framlagte plan "Helhetlig helse- og omsorgsplan 2023 - 2028"
2. Planen legges til grunn for videre arbeid innenfor helse- og omsorgsetaten
3. Ressurser knyttet til gjennomføring av de strategiske målene i planen vurderes i forbindelse med årlige økonomi og budsjettplaner

Eldrerådet 02.05.2023:

Behandling:

Kommunalsjefen orienterte og svarte på spørsmål.

Eldrerådet foreslo følgende fellesforslag som tilleggspunkt 4:

Eldrerådet bekymrer seg over at det kan skje en forsterkning av sentraliseringen innen eldreomsorgen. Eldrerådet mener at man bør se på andre og kanskje mere effektive måter å gjøre tingene på. Samtidig utvikler legevitenenskapen og teknologien seg med stormskritt - forhold som også bør medtas i planen.

Kommunedirektørens forslag med eldrerådets fellesforslag til tilleggspunkt 4 enstemmig vedtatt.

ELD- 014/23 Vedtak:

1. Kommunestyret vedtar den framlagte plan "Helhetlig helse- og omsorgsplan 2023 - 2028"
2. Planen legges til grunn for videre arbeid innenfor helse- og omsorgsetaten
3. Ressurser knyttet til gjennomføring av de strategiske målene i planen vurderes i forbindelse med årlige økonomi og budsjettplaner
4. Eldrerådet bekymrer seg over at det kan skje en forsterkning av sentraliseringen innen

eldreomsorgen. Eldrerådet mener at man bør se på andre og kanskje mere effektive måter å gjøre tingene på. Samtidig utvikler legevitenenskapen og teknologien seg med stormskritt - forhold som også bør medtas i planen.

Råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne 02.05.2023:

Behandling:

Råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne støtter enstemmig kommunedirektørens innstilling med eldrerådets forslag til punkt 4.

RFM- 016/23 Vedtak:

1. Kommunestyret vedtar den framlagte plan "Helhetlig helse- og omsorgsplan 2023 - 2028"
2. Planen legges til grunn for videre arbeid innenfor helse- og omsorgsetaten
3. Ressurser knyttet til gjennomføring av de strategiske målene i planen vurderes i forbindelse med årlige økonomi og budsjettplaner
4. Eldrerådet/råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne bekymrer seg over at det kan skje en forsterkning av sentraliseringen innen eldreomsorgen. Eldrerådet/råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne mener at man bør se på andre og kanskje mere effektive måter å gjøre tingene på. Samtidig utvikler legevitenenskapen og teknologien seg med stormskritt - forhold som også bør medtas i planen.

Hovedutvalg helse og omsorg 03.05.2023:

Behandling:

Foreslår å legge til eldrerådet forslag pakt 4, foreslått av Veronica Helen Ørpetvedt, Fremskrittspartiet

Kommunestyret bekymrer seg over at det kan skje en forsterkning av sentraliseringen innen eldreomsorgen. Kommunestyret mener at man bør se på andre og kanskje mere effektive måter å gjøre tingene på. Samtidig utvikler legevitenenskapen og teknologien seg med stormskritt - forhold som må tas til etterretning.

Ørpetvedt (Frp) fremmet innstillingen fra eldrerådet og råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne til nytt tilleggspunkt 4:

Kommunestyret bekymrer seg over at det kan skje en forsterkning av sentraliseringen innen eldreomsorgen. Kommunestyret mener at man bør se på andre og kanskje mere effektive måter å gjøre tingene på. Samtidig utvikler legevitenenskapen og teknologien seg med stormskritt - forhold som må tas til etterretning.

Forslaget fremsatt av Ørpetvedt (Frp) ble vedtatt med 6 stemmer mot 2 stemmer (UA 1, Ap 1).

HHO- 015/23 Vedtak:

1. Kommunestyret vedtar den framlagte plan "Helhetlig helse- og omsorgsplan 2023 - 2028"
2. Planen legges til grunn for videre arbeid innenfor helse- og omsorgsetaten
3. Ressurser knyttet til gjennomføring av de strategiske målene i planen vurderes i forbindelse med årlige økonomi og budsjettplaner
4. Kommunestyret bekymrer seg over at det kan skje en forsterkning av sentraliseringen innen eldreomsorgen. Kommunestyret mener at man bør se på andre og kanskje mere effektive måter å gjøre tingene på. Samtidig utvikler legevitenenskapen og teknologien seg med stormskritt - forhold som må tas til etterretning.

Formannskapet 08.05.2023:

Behandling:

Gaard (FRP) fremmet følgende tilleggsforslag:

I planen innarbeides det et kapittel om bo-struktur/boliger for eldre sentralt i kommunens 5 soner. FS ser det som viktig at begrepet "rullatoravstand" innarbeides i planen og at man legger vekt på avstand til service-tilbud, butikk, fritidstilbud.

Medhaug (KL) fremmet følgende fellesforslag på vegne av KL og FRP som nytt punkt 5:

Kommunestyret viser til k-sak 10/2018 Valg for framtida - samfunnsplanlegging og økonomisk bærekraft.

Kommunestyret ser nødvendigheten av å styrke tjenestetilbudet innen helse- og omsorgssektoren gitt den demografiske utviklingen vi ser i årene fremover. Kommunestyret ber derfor om en grundig gjennomgang av hele den kommunale organisasjonen m.t.p. å frigjøre ressurser for det direkte brukerrelaterte arbeidet. Samtidig gjennomgås alle rutiner med tanke på forenkling, nedkorting av linjer og delegering av oppgaver og myndighet til de som arbeider nærmest brukerne etter nærmere definerte retningslinjer.

Kommunedirektøren bes om å komme tilbake med forslag til opplegg for en slik gjennomgang, bruk av eksterne ressurser og kostnader m.v. Prosjektet/konsulenten gis følgende mandat:

1. Det fremmes forslag til effektivisering, forenkling og kostnadsbesparelser innen den kommunale organisering av våre tjenester. Dette er helt nødvendig for å forberede kommunen på økte behov for tjenester som følge av den demografiske utviklingen.

2. Organisasjon og ledelsesstrukturer gjennomgås nøye med tanke på forenkling og effektivisering i en tid hvor det stadig kommer flere brukere som vil trenge og ha rett på våre tjenester i henhold til den demografiske utviklingen slik vi kjenner den.

3. Formannskapet og HHO holdes løpende orientert om arbeidet og aktuelle problemstillinger i arbeidet.

Andersen (AP) fremmet forslag om kommunedirektørens innstilling.

1. *Kommunestyret vedtar den framlagte plan "Helhetlig helse- og omsorgsplan 2023 - 2028"*
2. *Planen legges til grunn for videre arbeid innenfor helse- og omsorgsetaten*
3. *Ressurser knyttet til gjennomføring av de strategiske målene i planen vurderes i forbindelse med årlige økonomi og budsjettplaner*

Votering:

Innstillingen pkt. 1-3 ble enstemmig vedtatt.

Innstillingen pkt. 4 fikk 5 stemmer (2 FRP, 4 KL, 1 SP) mot 6 stemmer, og falt.

Tilleggspunkt frematt av Medhaug (KL) på vegne av KL og FRP fikk 4 stemmer (2 FRP, 4 KL) mot 7 stemmer, og falt.

Tilleggspunkt fremsatt av Gaard (FRP) fikk 4 stemmer (2 FRP, 4 KL) mot 7 stemmer, og falt.

FSK- 049/23 Vedtak:

1. *Kommunestyret vedtar den framlagte plan "Helhetlig helse- og omsorgsplan 2023 - 2028"*
2. *Planen legges til grunn for videre arbeid innenfor helse- og omsorgsetaten*
3. *Ressurser knyttet til gjennomføring av de strategiske målene i planen vurderes i forbindelse med årlige økonomi og budsjettplaner*

Kommunestyret 22.05.2023:

Behandling:

Midtun (FRP) fremmet følgende tilleggsforslag:

I planen innarbeides det et kapittel om bo-struktur / boliger for eldre sentralt i kommunens 5 soner. Kommunestyret ser det som viktig at begrepet "rullatoravstand" innarbeides i planen og at man legger vekt på avstand til service-tilbud, butikk og fritidstilbud.

Løndalen (KL) fremmet følgende tilleggspunkt til s. 37 pkt. 9.3.5:

Kommunen skal ha høyt fokus på arbeidsmiljøet, dette for å redusere fremtidig sykefravær og skape stabilitet i personal.

Rønnevik (MDG) fremmet følgende utsettelsesforslag:

Planen er noe uklar i både form og innhold og framstår samlet sett som uferdig. For å sikre en god nok plan foreslås det å sende planutkastet tilbake til administrasjonen for å sikre tydeligere forankring og bedre sammenheng med eksisterende planverk.

Votering utsettelsesforslag:

Utsettelsesforslaget fremsatt av Rønnevik (MDG) fikk 9 stemmer (2 MDG, 1 R, 6 FRP), og falt.

Medhaug (KL) fremmet ønske om å votere over forslag fremsatt i formannskapet 08.05.23:

Kommunestyret viser til k-sak 10/2018 Valg for framtida - samfunnsplanlegging og økonomisk bærekraft.

Kommunestyret ser nødvendigheten av å styrke tjenestetilbudet innen helse- og omsorgssektoren gitt den demografiske utviklingen vi ser i årene fremover. Kommunestyret ber derfor om en grundig gjennomgang av hele den kommunale organisasjonen m.t.p. å frigjøre ressurser for det direkte brukerrelaterte arbeidet. Samtidig gjennomgås alle rutiner med tanke på forenkling, nedkorting av linjer og delegering av oppgaver og myndighet til de som arbeider nærmest brukerne etter nærmere definerte retningslinjer.

Kommunedirektøren bes om å komme tilbake med forslag til opplegg for en slik gjennomgang, bruk av eksterne ressurser og kostnader m.v. Prosjektet/konsulenten gis følgende mandat:

- 1. Det fremmes forslag til effektivisering, forenkling og kostnadsbesparelser innen den kommunale organisering av våre tjenester. Dette er helt nødvendig for å forberede kommunen på økte behov for tjenester som følge av den demografiske utviklingen.*
- 2. Organisasjon og ledelsesstrukturer gjennomgås nøye med tanke på forenkling og effektivisering i en tid hvor det stadig kommer flere brukere som vil trenge og ha rett på våre tjenester i henhold til den demografiske utviklingen slik vi kjenner den.*
- 3. Formannskapet og HHO holdes løpende orientert om arbeidet og aktuelle problemstillinger i arbeidet.*

Votering:

Innstillingen ble enstemmig vedtatt.

Forslag fremsatt av Midtun (FRP) fikk 17 stemmer (6 FRP, 8 KL, 2 UA, 1 R), og falt.

Forslag fremsatt av Løndalen (KL) ble vedtatt mot 9 stemmer (7 AP, 1 V, 1 SP)

Forslag fremsatt av Medhaug (KL) fikk 21 stemmer (6 FRP, 8 KL, 3 UA, 4 H), og falt.

Odd Mangor Einarsen (AP) tiltrådte som vara for Hop (AP) før behandling av sak 47/23.

45 representanter til stede.

KST- 046/23 Vedtak:

1. Kommunestyret vedtar den framlagte plan "Helhetlig helse- og omsorgsplan 2023 - 2028"
2. Planen legges til grunn for videre arbeid innenfor helse- og omsorgsetaten
3. Ressurser knyttet til gjennomføring av de strategiske målene i planen vurderes i forbindelse med årlige økonomi og budsjettplaner
4. Kommunen skal ha høyt fokus på arbeidsmiljøet, dette for å redusere fremtidig sykefravær og skape stabilitet i personal.

Saksutredning

Bakgrunn for saken

Administrasjonen i Helse- og omsorgsetaten i kommunen har satt i gang arbeidet med å utarbeide en helhetlig helse- og omsorgsplan for å imøtekomme de store omsorgsutfordringene som har vært varslet. Hovedfokus i planen er på utfordringene knyttet til økt antall eldre i samfunnet og den store mangelen på arbeidskraft som senest ble varslet i NOU 2023:4 – «Tid for handling».

Levealderen i Norge og Europa har økt det siste århundret, noe som gjør at samfunnet stadig får en økende andel mennesker over pensjonsalder. Det er positivt at flere i Karmøy kommune lever lengre, utfordringen er at det blir stadig færre yrkesaktive som kan jobbe i helserelaterte yrker i tillegg til at færre innbyggere betaler skatt mens andelen med behov for omfattende pleie- og omsorgstjenester øker. I 2040 vil det være 2,5 yrkesaktive per pensjonist i Karmøy kommune.

Karmøy kommune står overfor store demografiske endringer som gir kommunen nye utfordringer. Den stadig voksende mengden eldre i kommunen øker kompleksiteten i eksisterende tjenester og stiller krav til kommunens prioriteringer fremover.

Når innbyggerne i større grad skal bo lengst mulig i egen bolig må kommunen involvere nærmiljø, pårørende, kultur, idrett, frivillige og brukerorganisasjoner i utformingen av morgendagens tjenester. Samtidig må kommunen aktivt involvere seg og hjelpe befolkningen med å planlegge og tilrettelegge for egen alderdom. Innbyggerne skal være trygge på at kommunen har tilstrekkelig kapasitet når behovet hos den enkelte oppstår, samtidig må befolkningen opplyses om hvordan de selv, og ved hjelp av kommunen kan forebygge at de trenger tjenester fra omsorgstrappen på et tidlig stadium.

Det at kommunen stadig vil få flere eldre innbyggere er ikke ensbetydende med at vi får færre barn og unge. Det vil være en nedgang i antall innbyggere i aldersgruppen 0-17 år det neste tiåret, men denne gruppen er likevel en gruppe som vil utgjøre rett under 20 % av befolkningen i kommunen. Det må likevel erkjennes at i denne planperioden vil tjenestebehovet øke mest for de eldre i kommunen på grunn av den raske veksten og de medfølgende komplekse behov som oppstår sammen med alderdom. Kommunen skal sørge for at alle innbyggere i kommunen får et adekvat tilbud for å ta vare på sin helse, og fremover vil kommunen derfor måtte fokusere spesielt på de eldre for å opprettholde kvaliteten på tjenestetilbudet også i fremtiden.

Oppdrag

Mål for planarbeidet inkluderte følgende punkter:

- Identifisere de utfordringene som ulike virksomheter opplever i dag, samt hvilke utfordringer de vil stå overfor i planperioden, med vekt på ressursknapphet og befolkningsutvikling
- Fremme bærekraftig strategi som vil dekke fremtidige behov innen helse- og omsorgstjenestene
- Foreslå hvordan kommunen kan hjelpe innbyggerne med å legge til rette for sin egen alderdom
- Fremlegge en retning for virksomhetene helse- og omsorgstjenestene som vil bidra til å ivareta innbyggerne i kommunen selv ved ressursknapphet
- Kvantifisere kommunens behov de neste tiårene med tanke på kompetansebehov og dimensjonering av tjenestene (utbygging medregnet)
- Planen skal ikke beskrive hvordan de overordnede målene skal oppnås, dette beskrives i egne handlingsplaner

Planens innhold og funksjon

Planen inneholder en omfattende oversikt over Karmøy kommunes tjenester og hvordan tjenestestrukturen er bygd opp etter omsorgstrappen, videre beskrives utfordringene i området helse og omsorg og strategier for å møte dem. Planen skal være et overordnet dokument for helse- og omsorgstjenestene i Karmøy kommune.

Det er jobbet hardt for å sikre at planen er realistisk og gjennomførbar, samtidig som den fremmer en fremtidsrettet og bærekraftig retning for det videre arbeidet.

Økonomi

Ressurser knyttet til gjennomføring av de strategiske målene i planen vurderes i forbindelse med årlige økonomi og budsjettplaner

Vurderinger

Hensikten med planen er å sikre bærekraftige helse- og omsorgstjenester gjennom fokus på forebygging av helsetap og vedlikehold av innbyggernes restfunksjon. Dette tankesettet vil med tiden redusere behovet for tunge og kostbare tjenester i høyere nivåer av omsorgstrappen.

Oppgavemengden i helse- og omsorgstjenestene vil øke vesentlig i de kommende tiårene, og arbeidet med å møte disse utfordringene må starte nå. Det vil være et stort behov for å øke enkelte tjenester høyt i omsorgstrappen, som eksempelvis heldøgns omsorgsboliger, dette for å kunne gi et tilstrekkelig heldøgnsstilbud til kommunens innbyggere uten at de må på sykehjem hvor kostnadene er størst.

Videre står kommunen ovenfor et enormt rekrutteringsproblem. Kommunen opplever allerede i dag rekrutteringsvansker til enkelte stillinger, og mangelen på helsepersonell vil stadig øke. Om noen år vil andelen yrkesaktive nærme seg 2,5 per pensjonist. I privat sektor opplever man allerede mangel på arbeidskraft med riktig kompetanse, og næringslivet rekrutterer stadig flere som så vidt har begynt på sine studier. Dersom kommunen ikke øker sin attraktivitet som arbeidsgiver for helsepersonell, kan det oppstå en situasjon hvor rekruttering av helsepersonell blir en krevende oppgave. Analysene som er gjennomført viser en klar trend, der antall sykepleiere som blir rekruttert til kommunen vil øke, men økningen vil være langt lavere enn det økte behovet. For helsefagarbeidere er det forventet en nedgang de neste tiårene, hvor flere vil pensjonere seg enn kommunen klarer å utdanne og rekruttere. Dette er et alvorlig problem da myndighetene har pekt ut denne yrkesgruppen som den som skal overta flest oppgaver fra andre helsepersonellgrupper.

Kommunedirektørens konklusjon

Tjenestebehovet vil øke betraktelig i årene som kommer og kommunen må sikre at helse- og omsorgstjenestene dimensjoneres til å kunne håndtere den store økningen i tjenestebehov. Samtidig er det viktig å styrke rekrutteringsarbeidet for å sørge for at kommunen har nok helsepersonell til å bemanne tjenestene som skal økes. Dersom kommunen ikke er i stand til å møte disse problemene på en god måte kan kommunen miste muligheten til å utvikle bærekraftige helse- og omsorgstjenester for fremtiden.

Kommunedirektøren anbefaler at kommunestyret vedtar den framlagte planen og sikrer at det jobbes målrettet for å etterleve strategiene som er foreslått.

Vedlegg:

Helhetlig plan for Helse og omsorg 2023 - 2028